

Piętnasta Międzynarodowa Olimpiada Lingwistyczna

Dublin (Irlandia), 31 lipca – 4 sierpnia 2017

Zadania turnieju indywidualnego

Zasady zapisywania rozwiązań zadań

Nie przepisuj tekstu zadania. Rozwiązuj każde zadanie na osobnej kartce (kartkach) papieru. Na każdej kartce należy napisać numer zadania, numer miejsca i nazwisko. Tylko w tym wypadku możemy gwarantować uwzględnienie wszystkich kartek.

Rozwiązania należy uzasadniać. Odpowiedź, nawet prawidłowa, podana bez żadnego uzasadnienia będzie oceniana nisko.

Zadanie nr 1 (20 punktów). Podane są równości arytmetyczne w języku birom:

1. $tùgùn^2 + t\grave{a}t + n\grave{a}\grave{a}s = b\grave{a}k\grave{u}r\grave{u} b\grave{i}b\grave{a} n\grave{a} v\grave{e} r\grave{w}\grave{i}t$
2. $t\grave{a}t n\grave{a}\grave{a}s = b\grave{a}k\grave{u}r\grave{u} b\grave{i}t\grave{i}m\grave{i}n n\grave{a} v\grave{e} j\grave{a}\grave{a}t\grave{a}t$
3. $t\grave{a}\grave{a}m\grave{a}^2 + j\grave{a}\grave{a}t\grave{a}t + g\grave{w}\grave{i}n\grave{i}ŋ = b\grave{a}k\grave{u}r\grave{u} b\grave{i}n\grave{a}\grave{a}s n\grave{a} v\grave{e} j\grave{a}\grave{a}g\grave{w}\grave{i}n\grave{i}ŋ$
4. $j\grave{a}\grave{a}t\grave{a}t g\grave{w}\grave{i}n\grave{i}ŋ = j\grave{a}\grave{a}t\grave{a}t$
5. $r\grave{w}\grave{i}t^2 + b\grave{a} + t\grave{u}g\grave{u}n = b\grave{a}k\grave{u}r\grave{u} b\grave{i}t\grave{u}g\grave{u}n n\grave{a} v\grave{e} j\grave{a}\grave{a}g\grave{w}\grave{i}n\grave{i}ŋ$
6. $b\grave{a} t\grave{u}g\grave{u}n = b\grave{a}k\grave{u}r\grave{u} b\grave{i}b\grave{a} n\grave{a} v\grave{e} r\grave{w}\grave{i}t$
7. $j\grave{a}\grave{a}t\grave{a}t^2 + n\grave{a}\grave{a}s + t\grave{a}t = b\grave{a}k\grave{u}r\grave{u} b\grave{i}t\grave{a}\grave{a}m\grave{a} n\grave{a} v\grave{e} n\grave{a}\grave{a}s$
8. $n\grave{a}\grave{a}s t\grave{a}t = b\grave{a}k\grave{u}r\grave{u} b\grave{i}t\grave{u}g\grave{u}n n\grave{a} v\grave{e} n\grave{a}\grave{a}s$
9. $k\grave{u}r\grave{u} n\grave{a} v\grave{e} n\grave{a}\grave{a}s + k\grave{u}r\grave{u} n\grave{a} v\grave{e} j\grave{a}\grave{a}t\grave{a}t = k\grave{u}r\grave{u} n\grave{a} v\grave{e} t\grave{i}m\grave{i}n + b\grave{a} + k\grave{u}r\grave{u} n\grave{a} v\grave{e} t\grave{u}g\grave{u}n$

Wszystkie liczby w tym zadaniu są większe od 0 i mniejsze od 125.

(a) Zapisz równości (1–9) cyframi.

(b) Zapisz liczby $b\grave{a}k\grave{u}r\grave{u} b\grave{i}t\grave{a}t$, $j\grave{a}\grave{a}g\grave{w}\grave{i}n\grave{i}ŋ$, $k\grave{u}r\grave{u}$ i równości (A) i (B) cyframi.

A. $b\grave{a}k\grave{u}r\grave{u} j\grave{a}\grave{a}b\grave{i}t\grave{a}t - t\grave{a}t - k\grave{u}r\grave{u} n\grave{a} g\grave{w}\grave{e} g\grave{w}\grave{i}n\grave{i}ŋ = b\grave{a}k\grave{u}r\grave{u} b\grave{i}t\grave{a}\grave{a}m\grave{a} n\grave{a} v\grave{e} r\grave{w}\grave{i}t$

B. $b\grave{a}k\grave{u}r\grave{u} b\grave{i}n\grave{a}\grave{a}s n\grave{a} g\grave{w}\grave{e} g\grave{w}\grave{i}n\grave{i}ŋ - k\grave{u}r\grave{u} n\grave{a} v\grave{e} b\grave{a} - k\grave{u}r\grave{u} n\grave{a} v\grave{e} t\grave{a}t = k\grave{u}r\grave{u} n\grave{a} v\grave{e} r\grave{w}\grave{i}t$

(c) Zapisz w języku birom: 6, 22, 97, 120.

⚠ Język birom należy do grupy plateau gałęzi benue-kongijskiej rodziny atlantycko-kongijskiej. Mówi nim około 1 000 000 osób w Nigerii.

ϵ jest samogłoską. η i \int są spółgłoskami. Podwojenie samogłoski oznacza jej długość. Znaki $\acute{}$, $\grave{}$ i $\`{}$ oznaczają odpowiednio wysoki, średni i niski ton.

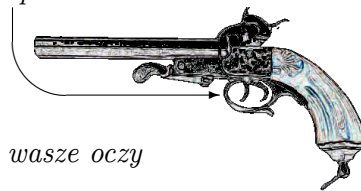
$$a^k = \underbrace{a \times a \times \cdots \times a}_{k \text{ razy}}; a^1 = a.$$

—Milena Wenewa

Zadanie nr 2 (20 punktów). Podane są wyrazy i związki wyrazowe w języku abui i ich tłumaczenia na polski w kolejności losowej:

1. **abang**
2. **atáng heya**
3. **bataa hawata**
4. **dekafi**
5. **ebataa hatáng**
6. **ekuda hawata**
7. **falepak hawei**
8. **hatáng hamin**
9. **helui**
10. **maama hefalepak**
11. **napong**
12. **rièng**
13. **ritama**
14. **riya hatáng**
15. **tama habang**
16. **tamin**
17. **tefe hawei**

- a. *jego koniuszek palca*
- b. *twoja gałąź*
- c. *moja twarz*
- d. *swój sznurek*
- e. *twoje ramię*
- f. *ręka waszej matki*
- g. *uszy naszych świń*
(ucho świni każdego z nas)
- h. *pistolet ojca*
- i. *szyja twojego konia*
- j. *spust*

- k. *wasze oczy*
- l. *nasze nosy*
(nos każdego z nas)
- m. *jego nóż*
- n. *brzeg morza*
- o. *górną część drzewa*
- p. *twój kciuk*
- q. *wasze morze*

- (a) Ustal prawidłowo odpowiedniki.
- (b) Przetłumacz na polski: 1. **amin**; 2. **deya hebataa**.
- (c) Przetłumacz na język abui:

1. *świnia*
2. *wasz nóż*
3. *ojciec twojej matki*
4. *twarz mojego ojca*
5. *swoje ucho*
6. *moje morze*

⚠ Język abui należy do rodziny timor-alor-pantar. Mówi nim około 16 000 osób w Indonezji.
Znaki ´ i ` oznaczają tony. —Aleksejs Peguševs

Zadanie nr 3 (20 punktów). Podane są zdania w języku kimbundu i ich tłumaczenia na polski:

1. **ngámónà dìhónzò mùdilóngà**
Widziałem banana na talerzu.
2. **àlózí ásángá djálà mùdikúngù**
Czarownicy spotkali mężczyznę w jaskini.
3. **ngádjà dìhónzó djámì**
Zjadłem mojego banana.
4. **mùdjúlù mwálà zítéténbwà**
Są gwiazdy na niebie.
5. **dikámhá djámí djáfíkà nì djákínà**
Mój przyjaciel śpiewał i tańczył.
6. **ngámónà dikúngú djámí**
Czy widziałem moją jaskinię?
7. **ngámóná málà mùkítándà**
Widziałem mężczyzn na placu.
8. **ngásángá mùlózí mwámì mùlwándà**
Spotkałem mojego czarownika w Luandzie.
9. **mùkítándà mwálá djálá djámì**
Mój mężczyzna (mąż) jest na placu.
10. **mùdikúngù ngámónà màkòlòmbóló**
Czy widziałem koguty w jaskini?
11. **àtú ádjà dìhónzò mùlwándá**
Czy ludzie zjedli banana w Luandzie?

(a) Przetłumacz na polski (jedno ze zdań ma znaczenie bardzo podobne do jednego ze zdań powyżej):

12. **mùlózí mwámónà zítéténbwá**
13. **zítéténbwá zjálà mùdjúlù**
14. **ngákínà**
15. **djálá djámónà màhónzò mùlwándá**

(b) Przetłumacz na język kimbundu (jedno ze zdań może mieć więcej niż jedno tłumaczenie):

16. *Czy śpiewałem?*
17. *Człowiek spotkał czarownika i przyjaciela na placu.*
18. *Mój mężczyzna (mąż) widział jaskinię.*
19. *Są czarownicy w Luandzie.*

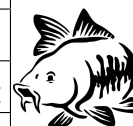
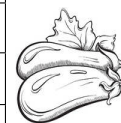
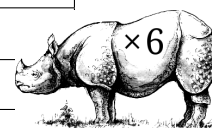
⚠ Język kimbundu (północny mbundu) należy do grupy bantu gałęzi benue-kongijskiej rodziny atlantycko-kongijskiej. Mówi nim około 50 000 osób w Angoli.

w = ł. j = j. ∫ i ʒ są spółgłoskami. Znaki ´ i ` oznaczają odpowiednio wysoki i niski ton.

—Bruno L'Astorina

Zadanie nr 4 (20 punktów). Podane są związki wyrazowe w języku laven zapisane pismem khom i w transkrypcji fonetycznej i ich tłumaczenia na polski:

1	𑌒𑌆𑌆𑌆𑌆𑌆	praj trie	<i>budzić żonę</i>
2	𑌒𑌆𑌆𑌆𑌆𑌆	ca:k caj	<i>z duszy/serca</i>
3	?	taw bæ:	<i>widzieć tratwę</i>
4	𑌒𑌆𑌆𑌆𑌆𑌆	kriət blaw	<i>drapać udo</i>
5		plaj priət	<i>banan</i>
6	?	?	<i>trzy banany</i>
7	𑌒𑌆𑌆𑌆𑌆𑌆𑌆	?	<i>sześć nosorożców</i>
8	𑌒𑌆𑌆𑌆𑌆𑌆	?	<i>cztery garście bananów</i>
9	𑌒𑌆𑌆𑌆𑌆𑌆	?	?
10	?	cie pah la:	<i>siedem kartek papieru</i>
11	𑌒𑌆𑌆𑌆𑌆𑌆	?	<i>liść bakłażana</i>
12		?	<i>dwa bakłażany</i>
13	𑌒𑌆𑌆𑌆𑌆𑌆𑌆𑌆	plaj hnat pah plaj	<i>siedem ananasów</i>
14	𑌒𑌆𑌆𑌆𑌆𑌆𑌆	kruat pɛ: to:	<i>trzy pszczoły</i>
15		la: priət traw la:	?
16	?	kə:r bæ:r to:	<i>dwa gołębie</i>
17		bla:k puan ka:	<i>cztery karpie</i> 4 ×
18	𑌒𑌆𑌆𑌆𑌆𑌆𑌆	piet traw pla:	<i>sześć noży</i>
19	𑌒𑌆𑌆𑌆𑌆𑌆	bə:r ka:	?
20	𑌒𑌆𑌆𑌆𑌆𑌆	?	<i>cztery ostrza</i>

Wypełnij komórki tabeli oznaczone znakiem zapytania (zaciemnionych nie trzeba wypełniać).

⚠ Język laven (jru') należy do rodziny austroazjatyckiej. Mówi nim około 28 000 osób w Laosie. Pismo khom było używane do zapisu tego języka od 1924 do 1936 r.

—Tae Hun Lee

Zadanie nr 5 (20 punktów). Podane są wyrazy w języku madak i ich tłumaczenia na polski:

lavatbungmenemen	<i>cały świat</i>	loxongkao	<i>rozżarzony węgielek</i>
laxangkatli	<i>wiele oczu</i>	loxontaamang	<i>część ogrodu</i>
laxanoos	<i>wiele winorośli</i>	lualeng	<i>dwa dni</i>
laxao	<i>ogień</i>	lubungtadi	<i>grupa mężczyzn</i>
lemparoos	<i>wielkie winorośle</i>	luneton	<i>dwaj bracia; dwie siostry</i>
lengkompixan	<i>piosenki</i>	lurubuno	<i>wnuczę</i>
levempeve	<i>serca</i>	luuna	<i>drzewo</i>
levenaleng	<i>dni</i>	luvanga	<i>dwie rzeczy</i>
levengkot	<i>miejsca</i>	luvatpeve	<i>dwa wielkie serca</i>
levenmenemen	<i>wioski</i>	lurutneton	<i>bracia; siostry</i>
livixan	<i>śpiew</i>	luvuttadi	<i>mężczyźni</i>
loroonan	<i>duch</i>	luxavus	<i>dwaj biali mężczyźni</i>

(a) Podaj dosłowne tłumaczenie wyrazu **lavatbungmenemen**.

(b) Przetłumacz na polski:

1. **laradi**
2. **lavatkonuna**
3. **laxantoonan**
4. **levengkati**
5. **loxot**
6. **lubungkavus**
7. **luvaroos**

(c) Przetłumacz na język madak:

8. *serce*
9. *ogrody*
10. *wiele rzeczy*
11. *wnuczęta*
12. *dwie części dnia (dwa momenty)*
13. *gałęzie*
14. *wielkie gałęzie*

⚠ Język madak należy do grupy mezo-melanezyjskiej gałęzi malajsko-polinezyjskiej rodziny austronezyjskiej. Mówi nim około 3 000 osób w Papui-Nowej Gwinei (Nowa Irlandia).

ng = *n* w słowie *gong*. **x** = *ch* w *niechże*.

—Iwan Derżanski

Redakcja: Bożydar Bożanow, Qitong Cao, Jeong Yeon Choi, Iwan Derżanski (red. techn.), Hugh Dobbs (red. odp.), Dmitrij Gerasimow, Ksenia Gilarowa, Stanisław Gurewicz, Gabrijela Hladnik, Boris Iomdin, Bruno L’Astorina, Tae Hun Lee, Danyło Mysak, Miina Norvik, Aleksejs Peguševs, Aleksandr Piperski, Maria Rubinsztein, Daniel Rucki, Artūrs Semēnuks, Paweł Sofroniew, Milena Wenewa.

Tekst polski: Daniel Rucki.

Powodzenia!